

NOVEMBER
 1 S Val sveti
 2 Č Spomini ver. v.
 3 P Hubert, škof +
 4 S Karol Bar. C
 5 S 23. pobink.
 6 P Štefan
 7 T Villeneuve
 8 S Boromir
 9 Č Teodor
 10 P Andrej Avell +
 11 S Še. Martin
 12 N 24. pobink.
 13 P Stan. Kostka
 14 T Jozefat
 15 S Leopold

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations).

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH,

ŠTEV. (NO.) 210.

CHICAGO, ILL., SREDA, 1. NOVEMBRA — WEDNESDAY, NOVEMBER 1, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Anglija čaka na Molotova - Odlašanje škoduje Hitlerju

Ruski zun. komisar Molotov bo imel v sredo govor, o katerem se trdi, da bo pomemben. — Naziji napovedujejo, da bo Rusija aktivno stopila na stran Nemčije. — Ni verjetno, da bi se Rusija točasno spustila v vojno.

London, Anglia. — To sredo se utegne izvedeti, ali ima Evropa pričakovati v bližnjem bodočnosti kaka nova razburjenja, zlasti, ali bo aktivno pogleda v sedanjo vojno še ena nadaljnji držav, namreč Rusija, ali pa tudi, ali se bo zoper obnovilo delo za mir. Za ta dan je namreč napovedano, da bo imel sovjetski zun. komisar Molotov v Moskvi neki pomembni govor o mednarodnih zadevah.

Rusija je še vedno velika zagonetka in tako bi bilo vsako uganjanje, kaj bo Molotov povedal, zapravljanje časa. Kljub temu pa je v Londonu dovolj uganjanja o tem, ali bo Molotov zagrozil, ali bo pomirjal. Res je sicer, da so Angleži tekom sedanja vojne slišali že toliko groženj, ki niso imeli nikakih resnejših posledic, da so za take besede že nekako otopeli, toda kljub temu z nekako napetostjo čakajo, če se ne bo zdaj res kaj takega povedalo, da bi bilo vredno upoštevati. Dočim se iz Rusije same ni niti z besedico namignilo, kaj bo govor vseboval, so pa nasprotno nazivski listi v Nemčiji polni preročanj. Nekateri trdijo kar nevarnost, da bo Molotov objavil sklenitev vojaške zveze med Rusijo in Nemčijo in morbiti celo napovedal Angliji vojno; drugi so nekoliko zmernejši ter pravijo le, da bo Molotov predložil ponudbo za mir ter istočasno zagrozil, da bo Rusija stopila v vojno, če ta ne bo sprejeta.

Da pa je v resnicu še popolna uganika, kaj se bo slisalo iz ust sovjetskega državnika, je dokaz sedanja obnašanje Rusije. Na eni strani namreč njeni vladar z vsoto mirnostjo in prijaznostjo vodi v trgovinska pogajanja z Anglijo, toda na drugi strani pa sovjetsko časopisje z vso srditostjo udriha po isti Angliji; tako Anglia v resnici ne ve, ali ima v Rusiji prijateljico, ali sovražnico, ali obavo.

Trenutni opazovalec bi prišel do sklepa, da utegne Molotov v svojem govoru sicer kaj gremeti, vendar, da dežja ne bo iz tega. Rusija še namreč ni popolnoma razčistila položaja niti na severu Evrope, niti ob Črnomorju, niti na Balkanu.

DVA ČRNCA POSTALA SKOFA

Vatikan. — Papež Pij je zadnjo nedeljo posvetil 12 novih škofov, namenjenih za misijonske dežele, in med njimi tudi dva črnca. To je prvi slučaj v zgodovini cerkve, da je kak črnc postal škof. Ob tej priliki je imel papež pridigo, ki je bila nekak dodatek k njegovi enciklikli. V njej je namreč blagroval tiste države, ki si postavljajo svoje zakone v smislu evangelijskih naukov in se ne sramujejo, da bi se javno poklonili Kristusu Kralju.

LIGA NARODOV PROTI POLJSKI

Naprosila poljsko vlado, naj ne pride na zborovanje.

Pariz, Francija. — Poroča je že bilo, da je Liga narodov sklical zborovanje, ki se ima otvoriti 4. decembra. Tajnik Lige, J. A. Avenol, pa je poljski vladi, ki točasno posluje v Franciji, poslal namesto povabilna na zborovanje prošno, naj se drži od zborovanja proč, češ, da bi Rusija utegnila biti užaljena. Vodstvo Lige se namreč boji, da bo Poljska upravičeno udarila potistih, ki so zasedli njeno ozemlje, kar bi seveda letelo predvsem na Rusijo. Poljska vlada na to "povabilo" še ni odgovorila, toda verjetno je, da se bo zborovanja kljub temu udeležila, če se bo to sploh vršilo, kar ni posebno sigurno, kajti Francija deluje na to, da se "odloži."

ZAKON TUDI GLEDE ŽALNIH OBLEK

Berlin, Nemčija. — Z nakupovanjem žalnih oblek so se vršile sleparije, namreč na tak način, da so domačini umrlega posojali mrtvaški list, na podlagi katerega so se mogle kupiti žalne obleke, svojim priateljem, da so si tudi nabavili take obleke. Naziske oblasti so končno prišle na takoj, da seveda tudi sledil zakon, da se bo v bodoče preprečil. Ta zakon, ki je bil objavljen zadnjo nedeljo, določa, da mora tvrdka, ki je žalno obleko prodala, žigosati mrtvaški list, da se takoj vidi, da je bil že uporabljen.

TAJNOST GLEDE AMERIŠKE LADJE

Berlin, Nemčija. — Kje je zdaj ameriška tovorna ladja City of Flint, o tem vladar stroga tajnost, Nazijske oblasti omenjajo le toliko, da je odpulila iz ruskega pristanišča v Murmansku, toda njeni nadjegovala zaradi te sleparije, da jo je moral razkriti, in obenem je omenil, da je z boksanjem za vedno opravil.

ITALIJA SE ČUTI VARNO

Mobilizirano vojaštvo pošilja na dopust.

Rim, Italija. — Vsaj za nekaj mesec se Italija čuti varno, da bo mogla ostati v sedanjem stanju, namreč nevtralna. Kako je v tej državi popustila vojna nervoznost, se razvidi že iz tega, ker se je odposlalo na tisoče in tisoče vojakov domov na dopust. Ravnino se pri tem, da tekom zimskih mesecev itak ni pričakovati nikakih večjih operacij, ki bi mogle prizadeti stališče Italije, in sploh pa Italija točasno ne vidi nobenega vzroka, da bi šla v vojno na eni ali drugi strani.

TO UTEGNE OHЛАДИТІ NAVDUŠENJE

Chicago, Ill. — Tisti, ki so zaverovani v boksarske tekme in, ki jim s takim navdušenjem prisostvujejo, ali pa poslušajo njih potek na radio, bodo gotovo nekoliko osramočeni klonili glave ob senzacijonomelnem cdkritju, da so bili parkrat krepko potegnjeni za nos in, da so kričali za prazen nič. Eden boksarjev, Harry Thomas, je namreč vrgel v svet nekogar novice, ki je delovala kar kor bomba, kajti razkriva, kar kor se trdi, eno največjih sleparij v zgodbini boksanja. Ta možak se je boril za prvenstvo v decembru 1937 z Maksom Schmelingom in v novembru 1938 pa z Tony Galento. Kar kor je zdaj povedal, ste bili obe borbi le prevara, kajti njih izid je bil dogovoren že tedne prej. Pregovoriti, pravi, se je dal k tej slepariji od "managerjev," svojega in tistega, ki je zastopal omenjeno dva bokssarja, in sicer iz potrebe po denarju. Res je s tem dobil več tisoč dolarjev. Kakor pa pravi, ga je vest nadlegovala zaradi te sleparije, da jo je moral razkriti, in obenem je omenil, da je z boksanjem za vedno opravil.

FINSKA ARMADA NA SMUČEH

Helsingfors, Finska. — Finska vlada je poskrbela za še boljšo zimsko opremo svoje armade in je naročila za vojaštvo 180,000 nadijnjih smuči. Severni in srednji del države je že zdaj pokrit s snegom in pričakuje se dolga in ostra zima. Čim hujša pa je zima in čim, večji sneg, tem bolj se Finci čutijo varne. Na smučeh se namreč njih vojaštvo lahko hitro premika in napravi 30 do 40 milj dnevno. Sploh so Finci preprčani, da si bo Rusija polomila zobe, aka bo napadala njih državo. Meja je namreč zavarovana z gorovjem in močvirjem, kar jo, kakor trdijo, napravi močnejšo, kakor bi jo kaka Magnotova ali Siegfriedova linija.

NAZNANILO NAROČNIKOM

Zaradi zapovedanega cerkvenega praznika Vseh svetnikov, ki ga obhajamo v sredo, bo izostala četrtna številka našega lista.

KRIŽEM SVETA

Ankara, Turčija. — Z velikimi proslavami je turška država praznovala zadnjo nedeljo 16. obletnico svojega reorganiziranja, kar se je modernizirala iz zastarelega otonmskega cesarstva. Vršile so se velike vojaške parade, ki jim je prisostvovalo do 100,000 ljudi.

London, Anglia. — V Severnem morju se je v nedeljo potopila neka norveška ladja, toda nje posadka, 80 mož, se je rešila v neko pristanišče. Kako je prišlo do potopitve, posadka ne vejo jasno.

Dunkirk, Francija. — Z vojaškimi častmi, katere so jim izkazale francoške in angleške mornariške oblasti, je bilo v nedeljo pokopanih tukaj šest nemških mornarjev, katerih mrtva trupla so našli, plavajoča na morju.

RAZSTAVA SE ZA KLJUČILA

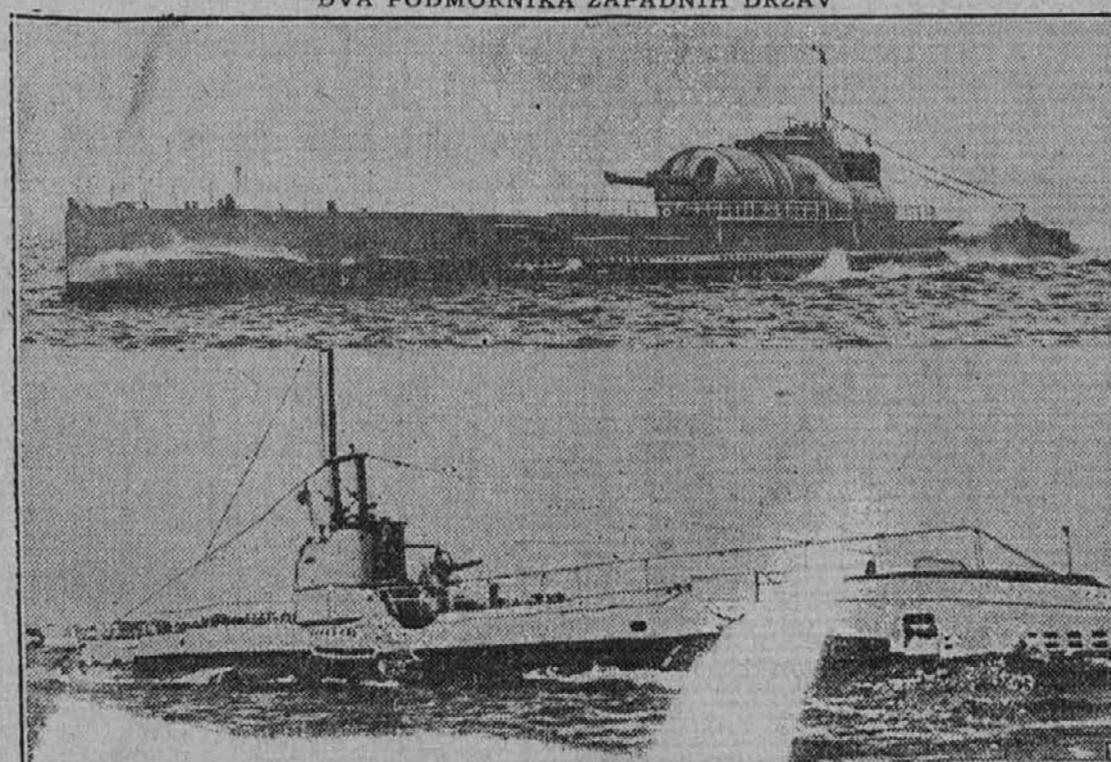
San Francisco, Cal. — Nedelja je bila zadnji dan tukajšnje mednarodne razstave in posestilo jo je ta dan 141,862 ljudi. Razstava je bila odprtta ob 18. februarju in tekmo tega časa si jo je ogledalo okrog 10 in pol milijonov oseb. Vodstvo razstave pravi, da ni moglo zbrati zadostnega sklada, da bi se lahko otvorila še prihodnje leto.

AMERIŠKI OTROCI ŠE VEDNO "PACIFISTI"

New York, N. Y. — Bojni duh, ki vlada v inozemstvu, se med ameriške otroke še nizraziril in točasno tudi še nizopažati nobenega namena, da bi se smisel za vojno zanesel med nje. Tukaj se je namreč razstavilo okrog 100,000 raznih igrač, namenjenih za otroke o božiču, toda le 10 odstotkov, so

kaj spominjale na vojno, kajkor "soldati" in orožje. Vse druge, torej 90 odstotkov, so kajk je med njimi takih, ki bi pristno miroljubnega značaja.

DVA PODMORNIKA ZAPADNIH DRŽAV

Gornja polovica slike kaže francoski podmornik Surcouf, ki je največji svoje vrste na svetu. Na spodnji polovici pa je angleški submarin Starlet. Kakor se ugotavlja, ima Francija 98 podmornikov, Angleška pa 167.

PRISILJEN BO UDARITI

Z vsakim dnem čakanja se nevarnost revolucije v Nemčiji zvišuje. — Nemško ljudstvo gladuje.

Stockholm, Švedska. — Tisti, ki gledajo na sedanjvo vojno iz bližnje daljave, kakor ravno iz severnih škandinavskih krajev, prihajajo do prepicanja, da bo "vojna na žive," katero je započel Hitler, udarila nazaj na Hitlerja samega in na njegovo Nemčijo. Ve se namreč, da so bili žive Nemci do skrajnosti napetji že pred izbruhom vojne in postajti kriza za nje z vsakim dnem vojne občutnejša.

Ako torej Hitler odločno ne udari vsaj do pomladi, trdijo ti opazovalci, in sicer udari tako, da bo z "bliskovito vojno" spravil na tla zapadni državi, ali pa vsaj Anglijo, je v veliki nevarnosti, da bo doživel poraz, in sicer ne poraz na fronti, marveč v Nemčiji sami. Nemško ljudstvo je bilo namreč zelo darežljivo s svojim roslavljanjem Hitlerja, dokler jim je ta dosegal zmago za zmago brez skoraj vsakih žrtev, toda za kako resnično vojno pa je bilo kaj malo navdušeno, zlasti še, ako bi imela ta trajati več let. Nemčija je stradala, še predno se je vojna sploh pričela, zdaj pa se je kontrola nad živili še neizmerno poostrial, in tako zdaj prebivalstvo v pravem pomenu besede gladuje. Z vsakim tem odlašanja postaja stanje resnejše in tako do moral Hitlerja nad živili še neizmerno poostrial, in tako zdaj prebivalstvo v pravem pomenu besede gladuje.

Nemci, kateri pridejo po opravkih v severne države, načravnost pripovedujejo, da je med nemškim ljudstvom polno komunistov, ki sicer svoje mišljene še prikrivajo, a bi takoj prišli na dan ob kakih znakih nemirov.

Od industrije in obrti živi v Sloveniji po štetju 1931 223.017 ljudi odnosno 19.49% vsega prebivalstva. Pri tem ni poštovan ruderstvo. Višek industrijskega in obrtnega prebivalstva je na Gorenjskem, odkoder se kaže pojemanje navzdol proti agrarnemu vzhodu.

Velikih industrijskih podjetij ni veliko. Podjetij z nad 500 delavci je 15, od katerih so v Mariboru 4, v Kranju 4. Najmočnejša so tekstilna podjetja poleg jesenskih železarn in železniških delavnic v Mariboru.

Posebej je hvalevredno, da je z ozirom na važnost načravnega lesnega gospodarstva bila posebna pozornost posvečena našemu žagarstvu ter lesni industriji. Od tega je živilo v naši banovini 37.962 oseb ali 3.43% vsega prebivalstva. Največ lesne stroke je zastopane na Pohorju, v Alpah, do neke mere na notranjskem in dolenskem Krasu. Najvišji odstotek izkazuje občina Jezersko s 37.6%.

Nadalje obravnava študij posebej prebivalstvo, ki živi od kovinske obrti in industrije (največ jih je v Koroški Beli: 56.1% vsega prebivalstva,) nadalje od tekstilne industrije.

Iz Jugoslavije

Poklicne strukture prebivalstva Slovenije ter razpodelitev industrijskih podjetij, kot jih podaja Socijalno ekonomski institut v Ljubljani. — Misli zagrebškega lista o avtonomiji Slovenije.

Malo vpogleda v gospodarstvo Slovenije

Odstotno se največ prebivalstva Slovenije preživlja od tekstilne industrije v Stražišču pri Kranju s 45% vsega prebivalstva.

Tipi gospodarske strukture so v glavnem naslednji: 1. področja z izrazito prevladajočim kmečkega prebivalstva, 2. kmečke področja s krepkim obrtnim deležem, 3. področja s prevlado industrijskega prebivalstva, to so predvsem izrazito industrijska področja, izrazito obrtno-industrijske občine treh največjih mest v Sloveniji ter nekatera redko naseljena gorska področja z izrazito prevlado izrabe gozdnega bogastva.

"Slovenija in njeni avtonomiji"

Ljubljana, 7. okt. — Pod tem naslovom prima belgrajska "Politika" 6. oktobra iz Zagreba poročilo, ki se glasi dobesedno: "Jutrišnji "Hrvatski Dnevnik" prinaša kratko beležko z naslovom "Slovenija in njeni avtonomiji." V tej beležki "Hrvatski Dnevnik" piše: "Zadnje čase se je dosti pisalo o prenosu raznih kompetenc tudi na Slovenijo. Pri tem se je naglašalo, da so slovenske razmere drugačne kakor hrvaške. V Ljubljani sta ustanovljena tudi dva odbora, ki naj delata na tem. Kakor pa izvemo, Slovenci žele, da bi se najprej izvedla organizacija Hrvatske v smislu sporazuma od 27. avgusta, nakar bi se načela organizacija vse državne skupnosti in bi ob tej priliki bilo rešeno tudi vprašanje kompetenc Slovenije." — Ne vemo sicer, odkod ima "Hrvatski Dnevnik" te svoje informacije, pač pa lahko izjavimo, da so nepravilne ter ne soglasajo z dejanskim stanjem, niti z izjavami naših vodilnih mož.

DENARNE POŠILJATVE

Denarne pošiljatve nakazujejo točno za Jugoslavijo in Italijo. Včeraj so bile naše cene:

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
dijklkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi vsega zemena za hitro objavo morajo biti poslati na uredništvo vse dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do štirte dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Published by:

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holiday.

EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi vsega zemena za hitro objavo morajo biti poslati na uredništvo vse dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do štirte dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sv. Oče svari svet

Zadnji petek je Sv. Oče Pij XII. objavil svetu posebno okrožnico, s katero resno svari države in narode ter opozarja, da naj trezno sodijo ter se vrnejo k načelom krščanstva, ki so načela pravice in miru.

Rešitev ne bo prišla po meču, marveč edino po spoštovanju naravnih zakonov in po luči božjega razodetja, povdarja Sv. Oče v svoji prvi uradni okrožnici, odkar je zasedel stol sv. Petra kot vrhovni poglavlar katoliške cerkve na zemlji. Okrožnica dalje dokazuje, da leže vzroki vseh sodobnih neredov in prepirov edino v tem, da svet odklanja splošno moralnost ter tudi Boga in božanstvo Kristusovo in Njegove nauke. Dve temeljni zmoti ste, ki izločujeta verske in moralne vrednote. Prva pozablja na potrebni zakon človeške solidarnosti in pozablja na dolžnost dobodelja. Druga je ona zmota, da ljudje razdržujejo civilno oblast od vsake odvisnosti do Boga in vsako zvezo z božjimi postavami. S tem dvigajo državo do stopnje najvišje časti in cilja in postavlajo kot najvišjo posredovalko in razsodnico v vseh moralnih in postavnih slučajih. Imajoč v mislih prvo zmoto, je Sv. Oče povdaril, da posamezniki se združujejo po medsebojnem temeljnem sorodstvu, neglede na razlike njihovih živiljenskih razmer ali njihove kulture. Vsi, ki prihajajo v cerkev, kakor nekakoli izvora ali jezika imajo enake pravice v hiši Gospodovi, odločno povdarja Sv. Oče.

Papež je imel v mislih tudi Poljsko in o njenem slučaju še posebej omenil, da rešitev ne bo prišla po meču, pač pa po spoštovanju naravnih zakonov in pravice. Z bolečim srcem je govoril, da je storil vse kar v njegovi moči, da bi bil preprečil vojno. Opozoril je vse vernike naj se z aujanjem obračajo do Najvišjega Bitja, od katerega edino more priti rešitev.

Ali je svet čul njegove modre besede? Ni dvoma, da jih ni, da bi jih le tudi sprejel in se po njih ravnal. Čul je njegovo besedo po radio in čital jo je v tisku, ki jo je razširil po vsem svetu. Ali jo bodo vzeli na znanje tisti, katerim je beseda Sv. Očeta najbolj namenjena? To ve le Bog, ki vidi v srcu. Eno pa je gotovo, da svet zidan na pesek ne bo imel stalnosti. Zadnji mir so zidali v Parizu večinoma prostozidarji in kaj slab mir so ti zidari pozidali. Vseh dvajset let se je neprestano krhal in podiral. Zadnji mir ni ustvaril ljubezni med narodi, pač pa le nova sovraštva. Evropa je zopet v ognju, zopet trpi in preta ka svojo kri. To se bo nadaljevalo, dokler ne bo spregledala in dokler ne bo sprejela vodstva krščanskih naukov in dokler ne bo sledila tudi v vodstvu civilnih oblasti načelom krščanstva.

Tudi pri iskanju miru med narodi in državami je na mestu rek: Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo ...

Največja zagonetka za svet je še vedno zveza med Hitlerjem in Stalinom. Da ju je privreda v to zvezo kaka iskrenost je težko verjeti. Dejstvo bo, da sta oba na tem, da izrabita priložnost v danem slučaju. Da je Stalin v usodnem trenotku obrnil hrbel Angliji je vzrok pač ta, ker pred letom se Angliji ni zdelo vredno, da bi k znanemu posvetu v Monakovem povabila tudi Rusijo, ko se je tedaj baš šlo za likvidacijo slovanske države Čehoslovaške. V zadevi Poljske je Stalin z isto palico udaril Anglijo. Nastala je vojna. Poljska je sicer zginila, vsaj začasno jo ni več. Na zapadni fronti se bijejo Nemci in Francozi, za kulisami pa teče boj med Veliko Britanijo in Veliko Riso, med angleškim levom in ruskim medvedom. Kdo bo zmagal? Medved ali lev? Boj je zanimiv, ker se vodi v menu vrlo zvite politike. Stalin je čez noč postal gospodar Baltika in tudi na Balkan rine s svojim uplivom. Pravimo pa še enkrat, politika je zvita, kakor kozji rog. Danes stoji za Hitlerjem proti Angliji Stalin. Kdo ve, če se ne bodo jutri že ustrashili prevelikega ruskega upliva v Evropi in znomo kaj kmalu doživeti obrat, da bo Anglija stala za Hitlerjem v boju proti Rusiji. Politika je danes takata, jutri taka ...

Georgija je mala deželica na najjužnejšem delu evropske Rusije. Nahaja se ob zapadnem delu Črnega morja in njene meje segajo blizu tja do Kaspiškega morja. Po njenih prebivalcih, ki štejejo nekako okrog 700,000, se pretaka vse vrste kri kot armenska, perzijska, tatarska itd. V pokrajinh ob morju se bavijo prebivalci z ribolovstvom, v notranjosti pa z drugimi poklici. Mnogo Georgijancev se bavi tudi z prekupčevanjem raznih umetnih pletenin in podobnih izdelkov. V Odesi, Carigradu in raznih drugih mestih so poznani znani georgijanski krošnjari, ki prihajajo iz georgijanske kotline izpod kavkaskih gora, najbolj premeteni in prefrigani trgovci. Iz teh krogov prihaja sedanji ruski boljševik diktator Józef Stalin. Na obrazu že se mu vidijo poteze čudnega izvora, za katerimi se skriva prefričan, nezaupljiv, pocepljen azijatski značaj. Slovanskega značaja je na njegovi duši malo, najbrže nič ne. Med precej več, kakor sto milijonov pravil Rusov ni nikogar, ki bi znal voditi Ruse same. Tuje jih drži vkovane v verige najhujšega terorizma. Za prave Slovane je to velika tragika.

popoldnevu, ko je že sonce izgubljal svojo moč in se nagnalo k zatonu. Kmalu je le gla temna noč na njeni gomilni v hladni jesenski veter se je poigraval s cvetjem, ki so ji ga v zadnje slovo in spomin darovali njeni sorodniki, prijatelji in znanci. Pokojna je bila doma z Igo pri Ljubljani, po domače Strumblovo Micička. Počivaj v miru draga prijateljica.

Malo zapoznala sem se z mojim dopisom, zaradi prevečnega dela. Letos smo veliko pridevali po naših vrtovih. Padli po mestnih vrtovih je vse lepo obrodilo. Veselje je bilo videti, ko so se veje šibile pod težo žlahtnega sadja; breskve, hruški, jabolk, češpalj in spomladi češenj. Zares, vsakovrstnega sadja smo letos imeli v izobilju. Ženske smo bile dokaj zaposlene s konzerviranjem, ali kot tukaj rečemo s "kenjanjem." Jaz si vsako leto veliko skenam vsakovrstnih pridelkov. Vse moram seveda delati sama, kar je veliko za moje roke. Redke so namreč družine brez hčere, kot je moja. Sedem sinov imam in tako se prištevam k nesrečnim. Blažitor vam matere, ki imate vsaj po eno hčer, ki vam pomaga pri marsikaterem domačem in kuhišnjek delu. Veste, ženske roke so vse kaj drugega kot moške.

Dne 20. avgusta se je pričel farmi Frolic na cerkevem vrtu in so me Father Cyril Zupan telefonično poklicali dva dni prej ter vprašali, če bi šla na Vineland in Avondale okraj nabirat kokoške okoli tamkajšnjih farmarjev in bitako pomagala Louis Potokarju, ker da je zanj preveč. Moj mož je bil ravno v hiši, pa sem ga vprašala kaj čem, pa je rekel, naj odgovorim, da pojdem. No, sem si mislila tudi jaz, Fathru Cirilu pa že nemorem odreči prošnje in tako sem obljubila pomoč. Mož mi reče, da bo v pondeljek veliko dela in tako smo pričeli v soboto popoldne. Najprej smo prišli k našemu samskemu farmarju Franku. Tako ste vendar prišli tudi k meni se je oglašil, ko nas je zagledal. Moj mož pa ga vpraša, koliko ducatov kokoš bo dal za farmarje. Odgovoril nam je da eno bo pa le dal, samo naj pridevmo zvečer, kajti sedaj je težko vjeti. Jaz mu pa povem, samo naj pove katero, pa jo bomo imeli takoj v rokah, kajti naš Joe jo kaj hitro vlovi. Tako je tudi bilo, kaj hitro je bila lepa "spring chicken" naša in še precej smeha smo imeli pri tem. — Vsepovsod, kjer smo se oglašili, so radi dali in lepo število smo jih dobili. — Pa kaj je še bilo? Poslušaj Louis Potokar, ti si pa govor na vse pozabil, toda povem ti, da se boš še danes za ušeši popraskal, ko boš bra te vrstice in izvedel, kaj vse se je dogodilo v našem koncu. Vsem našim prijateljem in rojakom je najtoplje priporočamo, da ji gredo na roko in ji pomagajo širiti naše liste.

Uprrava "Amer. Slovenca" in "Novega Sveta"

J. Meglen

KAJ POROČAJO S PUEBLO SKIH FARM

Pueblo, Colo.

Ni je več med živimi tiste, ki mi je celih 30 let, ne da bi niti enkrat izstala, pošiljala za moj god voščilno kartico. Samo za letošnji godovni dan je nisem prejela, kajti nenočelo počiva v hladni zemlji že leto dni. — Po 20. oktobru lastnega leta je bila Mrs. Mary Pogorelee pripeljana v bolnišnico. Verjeti nisem mogla tej novici, kajti 14. oktobra sem prejela od nje krasno kartico in žena, ki je tako lepo popisala, ni mogla biti bolna, kajti niti omenila ni o kakih bolezni. No in 6. novembra je že zatisknila svoje oči, 10. novembra smo jo pa spremajali k zadnjemu počitku v pozmem

Klun z Miss Anna Barbich, John Paucek z Miss Olga Zakrajšek in Edward Bregar z Miss Katherine Dashar. Ta poslednja ni bila naše vere, pa jo je Father Cyril Zupan sprejel v katoliško vero. Povsod pri tem smo se oglašili in uživali ohcene dobrote. Bili smo namreč povabljeni na ohcejne nebo, se milo ozira — v me božje oko.

Pastirstvo izvolil je Abel najprej in Boga rad molil na zemlji je tej. Zares nevoščljivo Kajn gledal ga je, a Bog milostljivo — v dar ozrl se.

Za čredami z brati tudi Jožef je šel; vsekakdo obdržati nedolžnost je htel. In bratov zavidnost v Egipetu ga proda, a božja previdnost ga v čast pripelja.

David bil tudi pastirček je mlad

in hvalo prinašal Gospodu je rad. Pri svojem krdelu, od Boga priznan, je, glej, Izraelu, za kralja bil dan.

Se tudi imenuje sam Jezus pastir, nad svojimi čuje in vodi jih v mir.

O srečne dušice, ki se ga drže, so prave ovčice, za njim le hite.

Pri Jezusu biti, v ljubezni povsod, za njim le hoditi, ker on kaže pot.

To želje so moje, to Bog mi je dal, od milosti svoje, ne loči me kdaj.

Sedaj jaz prepevati radosno smem, zakaj žalovati, kaj bat' se ne vem.

Cetudi zapira oblak mi nebo, se milo ozira v me božje oko.

Alice Mušica, članica dr. st. 36, ZSZ.

DVORNI NOREC

Kralj Henrik IV., vladar Kastilje, je imel dvornega norca, ki ga je prikrito pikal. Nekoč se mu je hotel osvetiti, pa ga je nagovoril:

"Povej mi norec, kakšna je prav za prav razlika med teboj in oslom?"

Norec je pazno premeril razdaljo, ki ga je ločila od kralja in dejal z resnim glasom:

"Samo trije sežnji prostora."

Oglasli v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh

POSLUŠAJTE
vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Ra-
dio uro od 9. do 10. ure do-
poldne na WGES postajl-
1360 kilocycles.

POSOLOVILNI BANKET NA ŠEMU BIVŠEMU Č. G. ZUPNIKU CIRILU ZUPANU

Pueblo, Colo.

Farani Marije Pomagaj smo se v velikem številu, do 300 nas je bilo, zbrali dne 15. oktobra na slavnostni večerji ki je bila prirejena v počast našega bivšega župnika č. g. Rev. Cirila Zupana, da smo pokazali spoštovanje do njih v ljubezen. — Po večerji so naš novi g. župnik Anthony Roitz, kot stolopravniček vodil program. Poklican je bil k besedi med drugimi tudi Mr. John Germ, ki je predsednik KSKJ, kateri se je v lepih besah zahvalil č. g. Rev. Cirilu Zupanu, za delo, ki so ga v Puebli med Slovenci in Hrvati opravili. Da ni bila poslovitvena slavnost kar tako, je bil izročen č. g. Rev. Zupanu lep pisalni stroj in radio. K temu so pripomogli društvo Najs. Imena, sosedje in tudi druga društva so se pokazali z darili. Tako smo se vsaj nekaj pokazali hvaležne za veliko in nesrečno delo č. g. Rev. Cirila Zupana, ki so ga opravljali med nami celih 40 let, za kar jim bodo najiskrenješa in najprisrješna hvala.

Naj se omenim, da so bili ta večer na poslovilnem banketu vsi duhovniki, vseh cerkv v Puebli in veliko govornikov je tudi bilo. Nazadnje so bili poklicani tudi Rev. Cyril Zupan, katere so zbrani z mogočnim aplavzom pozdravili. Med svinjem govorom so omenili, da se vsem za vse prav lepo zahvaljujejo, tako tem, ki so se trudili, da so to priredili in vsem udeležencem. Zahvalili so se posebej tudi pevskemu dru-

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

Founded on Democratic
Principles, disregarding Class,
Political and Partisan Beliefs
and Opinions.

Formed solely for Mutual
Benefit of the members and
their beneficiaries and not
for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE
(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3724 Williams Street

Denver, Colorado.

The Editor Speaks...

YOUR JUVENILE DEPARTMENT—OUR FUTURE

Prior to the Leadville convention in 1929, children were taken into the Association merely for the mortuary protection. At that time acceptance of children was practically a new idea in many organizations, although several of them had other ideas and plans of getting their juveniles interested in the objects, principles and future work of their organizations.

In 1929 our WSA took constructive steps to place our juveniles into a department of their own in which they would be trained in the workings of the WSA and learn the vital importance of "Brotherhood of Man," or Fraternalism.

This Juvenile Department was put in charge of a Supreme Juvenile Supervisor. Each lodge was required to have a juvenile supervisor responsible for its juveniles and were urged to organize them into a branch or "little lodge" of their own where they would conduct meetings, business and get acquainted through social hours and at the same time gain knowledge of lodge affairs and other useful things in life. Where it was impossible to have such a branch, it was expected that the juvenile supervisors would occasionally get the children together, or in some way make known to them that they are an important part of the great WSA and convey to them certain necessary information.

Our juvenile system is one of the best. The office of the Supreme Juvenile Supervisor has the record of every juvenile and all other such information as is furnished by the juvenile supervisors and lodge secretaries. After ten years of building, we have improved and progressed with steady strides so that our juvenile department today is recognized as a splendid structure.

We may picture it as a huge wheel—the "hub" being the central point of operation under the control of the Supreme Board and supervision of the Supreme Supervisor, and leading to it are the supporting "spokes" or juvenile units managed by the lodge juvenile supervisors; holding together the whole structure is the important "hoop" or the entire juvenile membership. First of all, the "hoop" must be kept strong and intact by proper support from the "spokes" which will enable the "hub" to roll along the road of progress to everlasting success.

Another good picture for you to study which shows the importance of our juveniles to the Association is splendidly conveyed in the editorial below by our worthy Supreme President.

We therefore believe that many members will interest themselves more in our Juvenile Department and will earnestly endeavor to bring into it a great number of new juveniles in the next month, November, the Supreme President's month, and in December the final month of the Victory Campaign. Let us strive to break all records.

From the Office of the Supreme President WSA.

Although our Supreme Supervisor of the Juvenile Department, Bro. Geo. J. Miroslavich, and I have written a great number of articles and editorials in behalf of our juveniles explaining the important part our juveniles are playing today in the skeleton of our wonderful mother, the Western Slavonic Association, and, without a doubt, will continue to play in the future, I am still of the opinion that a large number of our lodge officers and a great majority of our membership do not believe, or, perhaps, do not comprehend the outstanding value of a large body of juveniles in a fast growing fraternal organization such as ours.

You know and I know that if we should want to cultivate a nice garden filled with beautiful roses, we would have to water the roses and give the garden every possible care, and if we should neglect our care, the roses would eventually die out. Or, should one of our close friends or relatives be in need of blood transfusion to combat a most serious malady, we most certainly would not hesitate to make this sacrifice in order that our dear one would once again be given the chance to be strong and healthy. Every other beautiful creation in the world in order to be strong and healthy must have a great deal of care given it and a great many sacrifices made for it, or that creation is doomed to fall by the wayside and pass into oblivion. Now, our wonderful organization is really a truly wonderful creation and there is nothing worth preserving through our care and sacrifices. Our Association is not a stranger to us—a thing which is separate and distinct from the members; we are the Association and as such our Association deserves our every care and sacrifice! There is no greater way to make our Association strong, healthy and everlasting than to give our Association a continuous transfusion of the life-blood it can use, that of an abundance of juveniles. Therefore, let us concentrate in building up our Juvenile Department during the next two months and build it up into a huge reserve army on whose shoulders will rest the responsibility of the future of the WSA. The members of the All Saints Lodge, of Lockport, Illinois, have already promised me that they would organize a juvenile branch before the end of this campaign. It is a great desire not only on my part, but also on the part of each and every Supreme Board member that before the end of this great VICTORY CAMPAIGN we may witness a large number of lodges follow the step taken by the All Saints Lodge. Remember, each and every organizer of a Juvenile Branch will receive a beautiful wrist watch in acknowledgement of the services he has rendered.

From the reports I have been receiving lately, I am quite confident that we will see a great deal of activity during the last two months of our VICTORY CAMPAIGN. The lead achieved to date by the esteemed commander of the 1st Division, Bro. Mike Popovich, will be mighty hard to overcome. However, if the lodges of the 2nd and 3rd Divisions decide to give their commands a little more support and encouragement, it is quite possible that either of these Divisions may emerge as the first prize winner. The 2nd Division, under the supervision of Bro. George J. Miroslavich, has an excellent opportunity to win the first prize, provided that George can convince the lodges in Cleveland, Ohio, that they have the finest field of securing new juveniles. Yes, if there are a few good workers among the Cleveland lodges, they should be able to present our beloved Supervisor with at least 500 new juveniles. With the grand opportunities existing in Cleveland, I sometimes wish that I were a resident of Cleveland, and I really mean that. You know, the Chicago, So. Chicago and the other lodges are just aching to see some real competition during the remaining weeks of our campaign, and I think the Cleveland lodges can give just that competition if they really set their mind to it. What do you say, Cleveland? Try it; it will be loads of fun!

In conclusion, I wish to express my deepest gratitude to the entire rank

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

CHICAGO, ILL., WEDNESDAY, NOVEMBER 1, 1939

SUPPORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and cooperation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3724 Williams Street

Denver, Colorado.

A SURPRISE PARTY IN NOVEMBER!

Supreme President, Mr. Leo Jurjovec, Has Birthday
On November 5

ASSOCIATION TO HONOR ITS LEADER

In order to show due respect and grateful appreciation to our hard-working leader, the month of November has been designated as "Supreme President's Month," and a special membership drive is to be conducted as a birthday present for our popular Supreme President, whom we hold in high esteem.

Mr. Jurjovec has faithfully performed his duties, worked hard and diligently and has made many personal sacrifices giving much of his valuable time very generously for the welfare and progress of the WSA. He possesses a deep regard for every individual member of the Association and is especially interested in the children and youth. The younger generation is constantly on his mind, which signifies that the future of our organization is his greatest concern.

We could cover much space if we were to publish in detail the valuable acts and constructive deeds that "good old Leo" has performed since taking over the important and responsible office of supreme president. Let it suffice to state that his splendid work, enthusiastic interest and wonderful leadership is in a large measure responsible for our WSA today being in the limelight as a truly great fraternal society. To make it bigger and better is his fond ambition, and his immediate desire is the complete success of the present Victory Campaign.

It is reasonable to believe that each and every member appreciates all this and that as a "thank you" will pledge loyalty and cooperation in his program and that of the Association in general. No greater gift would be appreciated more by Mr. Jurjovec than for us to make an effort that his birthday month of November would be the outstanding one in new membership gain of any so far in the Victory Campaign.

Let all the officers and all the members unite in making this possible. Each one of us must make a special effort to obtain at least one new member. It would be appropriate, and a great achievement, if each and every lodge would go on record as securing at least one new adult and one new juvenile member during the month of November, also, if a new adult lodge or a new juvenile branch were organized. Let's adopt the slogan: "A MEMBER IN NOVEMBER."

To our Prexy we say: "Birthday congratulations, many happy returns of the day with an abundance of good health, happiness, prosperity and fulfillment of your ambitions for the benefit of the WSA with each succeeding year."

THE AMERICAN CREED

"I believe in the United States of America as a government of the people, by the people, for the people; whose just powers are derived from the consent of the governed, a democracy in a republic; a sovereign nation of many sovereign states; a perfect Union, one and inseparable; established upon those principles of freedom, equality, justice, and humanity for which American patriots sacrificed their lives and fortunes.

"I therefore believe it is my duty to my country to love it; to support its constitution; to obey its laws, to respect its flag; to defend it against all enemies and so transmit it greater, better, and more beautiful than it was transmitted to us."

SPECIAL MESSAGE TO DIVISION NO. 2

In the last month we did not gain an inch on the leading Division No. 1, and Division No. 3 gained a notch on us. What are we going to do about this?

Here is the situation: Only Lodge No. 41 and Lodge No. 3 are past the eligibility quota of ten credits. Lodges 4, 17, 27, 29, 38 and 45 have a few more credits to obtain to reach this mark. The other seven lodges of our division have not produced a single credit. Our efforts in the Victory Campaign finds us still some 60 odd credits short of the first goal of 150 credits which carries a prize of \$100.00. This means that our combination of

WARN THE CHILDREN

Adults should be certain to warn children about dangers that lurk in apparently harmless things.

Parents, who have boys and girls, should certainly take occasion to point out the perils that threaten them. Some of these threats are insidious and difficult to foresee but others are fairly patent and easily guarded against.

For example, the other day we read about an 11-year-old boy, who was given an electric toy motor. He attached it to a propeller and put the apparatus in a bathtub to see how it would work. The resulting electric shock hurled him into the tub, where he drowned.

Now, we suspect that this lad had been warned about the danger of electricity and water. His act, however, was perfectly natural and his zeal for experiment resulted in disaster.

(Taken from) — "Colorado."

PUEBLO BOOSTERS JUVENILE BRANCH NO. 3

Pueblo, Colo.

Friends:

Listen to the witch's call,
Come one, come all,
Come big, come small,
Come to the Halloween Party

At St. Joseph's Hall.

Well, I guess you all know what that poem means. This Halloween Party will be held November 12 because that is the second Sunday of the month and the usual time of our monthly meetings.

If you are able to dress and wear a mask, please do so. You don't have to buy anything to look funny, because I know you all have old clothes and the funnier you make yourself, the better chance you will have of winning one of the five grand prizes—for the best and the worst-looking costumes. So if you want to win some money put on a mask and clothes that will help you to be a luck winner.

Besides having these grand prizes and good refreshments, we will have many other prizes—these you will win by playing the different games that we will have for you. Now don't forget to come.

Dorothy Jesch, President.

(It brings us much happiness to hear from good old Pueblo, that strong WSA city where they have a large juvenile membership and a mighty fine juvenile branch. We can't help feeling confident that Pueblo will produce good results during the Supreme President's Month of November with a credible finish at the close of the Victory Campaign on December 31.)

A business letter was received from Jack Padovan, Secy-Treas. of Mayflower Juvenile Branch No. 11, Walenburg, Colo.

November is "SUPREME PRESIDENT'S MONTH."

Every Member Get At Least One New Adult Or Juvenile Member.

BITS OF NEWS FROM DENVER

As far as we can learn, the following WSA members of Denver are attending various colleges: Edward Jersin at Denver University; Genevieve Dergance, Robert Grum and Victor Kalcic at Colorado University; Harold Horvat at Regis College; Vernon Quintel at Colorado State Teachers College and Daniel Horvat at St. Mary's.

The Turkey Party to be given by the Trail Blazers Lodge on November 12 is commanding a lot of attention. Everybody is "talking turkey" and we are surprised at the way the boys and girls accumulated so many other prizes of such a large variety. Yes, sir, the Slovenian Hall is going to be a popular and very busy place on Sunday, Nov. 12.

Mr. Anton Zalar suffered three broken ribs and severe back injuries when he fell from a ladder while doing repairs to his garage. We are indeed thankful that Mr. Zalar is progressing so nicely on the road of recovery.

We are happy to report that Mrs. Josephine Maring, secretary of Queen of Holy Rosary Lodge, is O. K. again after a long illness due to a fall.

On the sick list at present we have: Mrs. Louis Kopreovic at the Beth Israel hospital, Mr. Matt Bohne, Mr. Joseph Pavlakovich, Mrs. Frances Erjavec at the Presbyterian hospital and Mr. Louis Laurich at home. Our wish is for a speedy recovery for all.

Various members of the three Denver lodges are seen in a huddle evidently to do something about the Victory Campaign during the Sup. President's month, for the juvenile department and for a grand finish in the race.

ADULT MEMBERS—HELP THE CHILDREN!

Why not mobilize the WSA juveniles in every WSA locality for a final membership drive during the remaining time of the Victory Campaign?

The children can do a lot of good work if properly assisted, supervised and coached by the adult members.

(Continued on page 4)

THE SPOTLIGHT

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41, of Denver, Colo., is in the "spotlight" by reason of securing the most new members in the month of September. 4 new juveniles were enrolled.

All Saints Lodge No. 56, of Lockport, Ill., is second with 3 new juveniles enrolled and Napredni Slovenski Lodge No. 9, of Canon City, Colo., is third with 2 new adult members.

DIVISION LEADERS IN VICTORY CAMPAIGN

	Adult	Juvenile	Total Credits
1. Popovich Division I	87	131	152½
2. Miroslavich Division II	49	77	87½
3. Blatnik-Rupar Division III	31	47	54½
Totals	167	255	294½

Five Leading Lodges

Trail Blazers No. 41 (Div. 2) leads with 38 credits. Tree Star No. 33 (Div. 1) has 36½ credits. Svoboda No. 36 (Div. 1) has 31½ credits. St. Martins No. 1 (Div. 1) has 19½ credits. North Eagle No. 21 (Div. 1) has 15½ credits.

HONOR ROLL

Ten Largest Adult Memberships

Western Slavonic Association

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Frank Primozich, 2nd Vice-Pres., 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Anthony Jersin, Secretary, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Matt J. Kochevar, Chairman, Central Block, Pueblo, Colo.
 Mike Popovich, 2nd Trustee, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Joe Blatnik, 3rd Trustee, 2609 E. Evans Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Frank Glach, President, 1096 E. 27th St., Cleveland, Ohio.
 Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 Peter B. Golesh, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 Joseph Skrabeck, 12 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

ROJSTNI DAN GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

Dne 5. novembra bo naš agilni, priljubljeni in spoštovani gl. predsednik, Mr. Leo Jurjovec, obhajal svoj rojstni dan. Kot nam je znano, je sobratu Jurjovcu ZSZ, in njen vsak posamezni član, globoko pri srcu, zato je naša dolžnost, da se tudi mi njega spomnimo vsaj na njegov rojstni dan ter mu poklonimo njemu najljubše darilo v obliki par sto novega članstva. Vsled tega je mesec november proglašen "GL. PREDSEDNIKA ROJSTNI MESEC" in se celokupno članstvo ZSZ uljudno prosi, da vsi skup napnemo naše sile in moči ter skušajmo pridobiti v novembru vsak vsaj po enega novega člana v aktivni ali pa ml. odd. Naj ne bo nobenega društva pod ZSZ, ki bi se v mesecu novembru ne izkazalo hvaležno glavnemu predsedniku, da bi mu ne poklonilo vsaj nekoliko novih članov za njegov rojstni mesec. Poglejmo kako se naš gl. predsednik za naš blagor in za blagor naše Zvezne trudi. Ali ni toraj tudi naša dolžnost, da se mu izkažemo vsaj nekoliko hvaležne ter govorimo z našimi sosedji, trgovci in prijatelji, ki še niso naši člani ter jim raztolmačimo kako dobro zavarovalnilno imamo pri ZSZ, koliko podpore Zveza plača v slučaju bolezni ali poškodbe in jih na ta način vpisemo v našo dično Zvezo. Kajti agitirati za ZSZ je lahko, vse kar potrebujemo je, da raztolmačimo našim prijateljem prave fakte in ne bomo imeli nikakih težkoč iste vpisati v našo sredo. Vsak zdrav človek, ki ni še prekorčil starosti petdesetega leta, ki je dobrega značaja, lahko postane član ZSZ. Povejmo jim tudi, da je Zveza nad 127% solventna in vsled tega se ni potreba batiti za kake morebitne izredne asesmente. Pri ZSZ se vedno plačuje eno in isto levestico zlasti pa še sedaj, ko izdajamo legalno rezervne certifikate novoprstolim članom. Vsi certifikati novoprstolih članov imajo vrednost tri leta po pristopu, da si lahko na certifikate izposodite denar, če ga slučajno potrebujete, ali pa, če ne morete plačevati asesmentov, niste takoj iz organizacije, marveč se za vas zaklada iz vaše rezerve, in se je že pripetilo, ko član ni po par let plačal nobenih asesmentov in je umrl, pa je Zveza vse eno izplačala posmrtnino njegovim dedičem. To so fakti o katerih lahko govorite, ko nagovarjate vaše prijatelje v ZSZ. Nadalje jim ne pozabite omeniti, da pri nas se lahko zavarujejo za navadno dosmrtno, 20 letno plačilno, ali pa 20 letno ustavno (Endowment) zavarovalnilno. In poleg vseh teh različnih zavarovalnilnih pa še za bolniško, poškodninsko, operacijsko in odškodninsko podporo, in sicer vseh teh 5 različnih zavarovalnilnih na enem samem certifikatu. Vsak človek, ki ljubi svojo družino, bi moral biti zavarovan, in sedaj pa vprašajte vaše prijatelje, kje morejo dobiti bolje pogoje, kakor ravno pri ZSZ, in preprican sem, ce boste govorili z inteligentno osebo, da boste dobili odgovor, da nikjer ne morejo prekositi zavarovalnilne ZSZ in uspeh bo vam zagotovljen, da boste pridobili novega člana, kar bo vam v korist, kakor tudi dotočniku, ki ga boste v Zvezo pridobili. Poglejmo kako poceni so asesmenti za člane mladinskega oddelka. Za borih 15c mesečno pa človek zavaruje svojega otroka do vseote \$450. Tudi oni, ki bolj malo služijo ne morejo biti brez ZSZ zavarovalnilne za njih otroke. Imeli smo že več slučajev, ko so starši plačali samo en par dollarjev, in že tudi manj kot en dolar, pa se je pripetilo nesreča in je Zveza izplačala \$450 kakor hitro so prisle listine v gl. urad, ki so izkazovale o smrti člana. Kako velik udarec je, kadar se pripeti smrt v družini, toda koliko večji udarec je pa še tedaj, če jo tak član družini brez vsake zavarovalnilne ZSZ vodi svojo veliko kampanjo ter vabi vse ljudi, ki so bile polti, da se v tekoči kampanji pri nji zavarujejo, dokler so še fizično zmožni za pristop. Vedno pomnimo, da danes lahko pristopimo dočim bo jutri mogoče že prepozno, ker mi ne vemo ne ure ne dneva kje naš nesreča čaka. Zato se uljudno priporočam vsem člamom, da se podaste na delo, zlasti pa še v mesecu novembru ter storite vse v vaši moči, da boste pripeljali pod naše zavetje vse vredne ljudi ter na ta način počastili našega gl. predsednika z najlepšim darilom, ki ga vaš denar zamore kupiti.

V tej nadi se vam najiskreneje ponovno priporočam, našemu gl. predsedniku pa želim, da bo praznoval svoj rojstni dan še mnogo, mnogo let v zdravju, zadovoljnosti in veselju, da bo privedel našo dično Zvezo do najvišjega stališča, ostajam z bratskimi pozdravi.

Vam udani za uspešen mesec november,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

"A Bigger and Better Juvenile Department. — The Future of Our Association."

(Continued from page 3)

and they will enjoy it besides making some extra spending money and accumulating credits to become a juvenile delegate. Don't forget that this will also help your lodge and its Division to realize a prize in the present campaign.

It is suggested that the adult lodge or juvenile branch arrange for special local prizes for the kiddies during this final drive. The juvenile supervisors should assume charge and arrange some sort of contest in which the children and adults alike can compete and give the active juveniles full credit.

POPULAR TURKEY PARTY BY TRAIL BLAZERS LODGE IS OUTSTANDING ANNUAL EVENT

Public Can Hardly Wait For This Affair On Sunday Evening, November 12

For the past several years, the well-known Trail Blazers lodge of Denver, Colorado, has sponsored a Turkey Party a few weeks before Thanksgiving Day. This is an interesting and exciting affair in which many people share in the distribution of dozens of turkeys and nearly a hundred other valuable prizes. To appreciate this party and to derive a direct, profitable benefit, one must be present from the time of the first announcement at 7:30 p. m. sharp until the last valuable door prize is awarded.

We advise all the readers of this paper, who possibly can, to reserve the 12th of November and be present without fail. Ask your neighbors and friends to come along for an enjoyable evening—you will not regret it. The place is at the Slovenian Hall, 4468 Washington Street, just north of the Burlington Subway in good old Globeville.

"GET A MEMBER IN NOVEMBER"

IT WOULD BE A DISTINCT HONOR AND A FINE BIRTHDAY PRESENT FOR MR. LEO JURJOVEC IF WE BROKE ALL RECORDS FOR THE VICTORY CAMPAIGN BY ENROLLING THE MOST NEW JUVENILE MEMBERS DURING THIS MONTH, "THE SUPREME PRESIDENT'S MONTH"

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR SEPT., 1939

FINANČNO POROČILO ZSZ. ZA MESEC SEPTEMBER 1939.

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. Št.	Prejemki	Izdatki	Dr. Št.	Prejemki	Izdatki
1.....	\$356.52	\$137.00	30.....	39.03	15.00
3.....	445.01	1064.28	31.....	20.68	—
4.....	98.32	41.00	32.....	128.53	—
5.....	249.35	669.00	33.....	Did not remit	—
6.....	82.93	15.50	.....	Ni poslalo	36.00
7.....	330.45	—	34.....	17.86	—
8.....	48.31	68.00	35.....	150.41	11.00
9.....	216.95	64.00	36.....	47.05	—
11.....	33.57	—	38.....	66.38	—
13.....	23.64	32.00	40.....	34.62	—
14.....	160.14	95.00	41.....	365.70	4.50
15.....	64.04	—	44.....	27.93	13.00
16.....	395.93	1036.00	45.....	55.40	10.00
17.....	120.39	15.50	46.....	26.40	53.00
20.....	89.91	44.00	48.....	70.14	68.00
21.....	165.80	114.00	51.....	48.10	18.00
22.....	78.43	—	52.....	57.13	—
23.....	86.45	29.00	53.....	10.08	—
24.....	94.28	—	54.....	56.12	33.00
25.....	17.52	—	55.....	46.64	—
26.....	70.39	21.00	56.....	23.54	—
27.....	20.62	—	57.....	7.49	—
28.....	34.23	30.50	58.....	4.68	—
29.....	121.27	28.00	Total — Skupaj	\$4708.66	\$3764.28

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$2000 Crowley Co., Colo. Sch. Dist. No. 12,	5 1/2%	\$ 55.00
\$5000 Alamosa Co., Colo. Sch. Dist. No. 3, Ref.	4 1/2%	112.50
\$2150 Metropolitan Properties of Houston, Tex.	3%	32.25
\$6000 Dumas, Tex. Sewer,	6%	180.00
\$11000 Arkansas Highway,	5%	275.00
\$274.95 Arkansas Highway,	3 1/2%	12.61
\$800 Huernano Co., Colo. Sch. Dist. No. 51,	5 1/2%	22.00
\$4000 Pueblo, Colo. Sewage Disposal Plant,	3 1/2%	70.00
Certificate Loans Increased — Posojilo certifikatov zvišano		69.58
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društev		4,708.66

Total receipts — Skupni prejemki 5,537.60

Balance August 31, 1939 — Preostanek 286,990.23

Total — Skupaj 292,527.83

Disbursements — Izdatki:

Death claims — Smrtnice	2481.78
Sick benefits — Bolniške podpore	1057.50
Operation benefits — Operacijske podpore	225.00
Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvom	\$3764.28
Editor of Fraternal Voice — Urednik	19.80
Printing & stationeries — Tisk. in potrebščine	29.55
Rent — Najemnino pisarnice	20.00
Officials' salaries — Uradniške plače	284.62
Postage and telephone — Poštnina in telefon	15.55
Premium on bonds acquired — Premijo na bondih	473.46
Acc. interest on bonds acquired —	—
Doteceni obresti na bondih	93.33
Exch. charges on coupons — Vnovečenje kuponov	1.55
Total disbursements — Skupni izdatki	4,702.14

Balance September 30, 1939 — Preostanek \$287,825.69

Total — Skupaj 292,527.83

Death Claims — Smrtnine:

Ldg. No.	Name</th
----------	----------

HOČETE PRIJATELJA?

Pravijo, in resnica je, da je pravlj prijatelj vreden za človeka več, kakor je vredno vse družo na svetu. Imetje ali premoženje ne more odtehtati po vrednosti dobrega in iskrenega prijatelja. Motijo se tisti, ki misljijo, da je imetje ali denar največji človekov prijatelj, res je, da se za denar vse dobi in naredi, toda, denar še ni bil nikoli tu tudi nikoli ne bo iskreni prijatelj človeka. Res je tudi, da imajo ljudje, če imajo denar, tudi prijatelje, to se pravi tak prijatelje, ki so prijatelji le tako dolgo dokler pričakujejo, da bodo imeli za svoje prijateljstvo korist. To niso nikoli dobri in zvesti prijatelji, kajti kadar ne bo več denarja in več upanja, da bi imeli od tega kaj koristi, se bodo tisti prijatelji zgubili, kakor se zgubi dim, ko je iskan iz pipice. In, da bi bil denar prijatelj človeka? O, kaj še! Nikoli! Ce imaš kaj denarja, si štet med malo boljše sloje ali da si brez skrbi za življenje, imaš več sovražnikov kot prijateljev.

Mi vemo, da se morajo ljudje, ki imajo premoženje, skrivati ali pa imeti stražu pred roparji. Za denar se dogajajo na svetu vsakojake strašne stvari. Ljudje se ubijajo ali doprinašajo druga zlodestva in kriminalu, vse za to, ker je denarja za ene v oblici in drugi gredo za tem, da si ga prilaste, čeprav je treba usmrstiti tistega, ki lastuje denar. V tem se počuti berač na sestri srcejšega in veselješega kot človek, ki ima več kot potrebu za vsakdanji obstanek. To je res, da ni denar prijatelj, posebno še, ko te zapusti takrat, ko te je zapustil svet. Ko ti združnik pove, da je tvoja holenina nezdravljiva, te zapusti denar, ker ti ne more pomagati in niti njegova tolažba te ne zaniha, ker te vtolaziti ne more. Denar tudi ni bil tvoj prijatelj, ne poprej, ko si živel, varal te je, veliko ti je obetal, gradove in nam bo življenje jasno po veri, so nam potrebeni časopisi in revije, ki v tem smislu uče. To so tisti neprecenljivi, iskreni in nad vse druge resnični prijatelji, ki človeka nikoli ne varajo, ti gredo z nami do groba in ostanejo naši zvesti prijatelji. Ljudje, ki so sveto in pravično živeli so imeli iste za svoje voditelje. Ljudje, ki so vzhledno in pravično živeli, so takim sledili. Take ljudi globoko spodjetjem in jih štejem za resnične prijatelje ter za najbolj pametne in inteligentne ljudi. S tem drugih ne zaničujem, le tiste, ki se mi vidijo pomembnejši. To storim iz namena, da bi še drugi storili enako in sledili njim, kar bi bilo njim najvišji blagor na svetu in sreča po smrti.

Slovenci se še lahko štejemo srečne, da imamo še toliko dobrega berila, če vzamemo, da imamo dve reviji: Ave Maria, ki je skoro v slednjih hiši, to je nabožen list in veselje katoliških družin. Imamo dnevnik in drugi pustili na cedilu. Jaz samatrám le enega za resnične, le v enega zaupam in nanjam, ta me ne vara, me ni zanesem; ta me ne bo dosedaj, in vem, da me ne bo v bodoče. To je tvoj tovaris: dober časopis oziroma revija ali mesečnik. Temu je namejen ta članek ali dopis.

Kar smatrám, da je dobro in potrebno zame, ki sem slabič doln človeške omahljivosti, da me v takih človeških omahljivostih krepim in dviga, da mislim in delam človeško, prav to vem, da je za vsakega so-rojaka potreba. Vsi smo ljudje polni napak in podvrženi istim človeškim naravnim silam, ki ki nas tlačijo k tlorju.

Človek je iz duha in telesa in tako rekoč ustvarjen za boj našram sam sebi, v namenu, da se dviga duševno. Po svojih telesnih nagonih smo enaki živalim, po duhu smo podobni Bogu. Oboje je v nas, in od nas je odvisno, da postanemo ali ostaneemo duhovni in človeški. Za to je potreba sodelovanje in prizadevanje. Dočim se telo pogreza vedno in vedno, se duh vzdiguje navzgor in hoče ter želi v visave, v nadnaravni živelj. Če mu do tega pomagamo z našo zahestjo in sodelovanjem, bo duš od dneva do dneva močnejša go spodovalka in zmagovalka nad telesom, drugače pa bo gospodovalo telo in meso, v tem je neizprosna borba, brez katere ni noben človek.

Sedaj prideš do tega, da dekažem kdo je oni, ki nam bo ob strani v borbi, ki se bije za to, da je človek vzvišen in več ka-

Amerikanski Slovenec, ki je zelo velike vrednosti, ko plove po naši Ameriki in je glasilo slovenskih fara tukaj.

Glasilo KSKJ z številnim članstvom, nad 20.000. K temu lahko štejemo dnevnik Ameriška Domovina, ki je lokalni list največje slovenske naselbine in glasilo vseh katoliških prireditv v ustanov, ki jim pomaga do obstanka in napredka v stori veliko v tem pogledu, četudi ni izrecno katoliški list, kar v mnogih ozirih pripomore še več kot nabožen časopis, ki mnogočkrat ni dovoljen vstopiti v hišo napredno mislečih ljudi.

Med tem sem pa zadržal ime revije "Novi Svet", ta je, za katero je bil namenjen tale dopis. Tega smatram za tistega prijatelja, o katerem sem pripravljal stezo, da bi ga vam, bralcem priporočil. Zakaj sem med drugimi odločil za tega nekaj več vrstice naj pojasnim v sledenem:

"Novi Svet" je tudi nova revija, je nove vsebine in mogoče še mnogim neznan, toda je vzvišen v njegov vsebinu in sicer zakaj? Kakor telo potrebuje hrane, da se obdrži in ohrani, je isto za dušo, če hoče živeti. Dušna hrana je božja beseda in razlagi resnice, ta se pa nobi baš v tem, kar je zgoraj omenjeno. Kdor tega ne išče, ne bo tega imel, še manj, kdor to prezira ali zanjuje. Vero imeti je velik dar božji, same se ne bo za človekom metala. Kdor je nima je največji nesrečen, četudi sam misli, da je modrejši od drugih. Katoličani še ne pojemujo, kako srečni smo, ko smo udje sv. Cerkve, če le moremo po njenih naukih živeti. Mi lahko tiste pomilujemo, ki tega nima, ne pa da bi se nam posmehovali tisti, ki vere nimajo in jo ne znajo ceniti.

Da bo nas ostala vera in nam bo življenje jasno po veri, so nam potrebeni časopisi in revije, ki v tem smislu uče. To so tisti neprecenljivi, iskreni in nad vse druge resnični prijatelji, ki človeka nikoli ne varajo, ti gredo z nami do groba in ostanejo naši zvesti prijatelji. Ljudje, ki so sveto in pravično živeli so imeli iste za svoje voditelje. Ljudje, ki so vzhledno in pravično živeli, so takim sledili. Take ljudi globoko spodjetjem in jih štejem za resnične prijatelje ter za najbolj pametne in intelligentne ljudi. To storim iz namena, da bi še drugi storili enako in sledili njim, kar bi bilo njim najvišji blagor na svetu in sreča po smrti.

Hvala Bogu, da se je ta revija pojavila baš v času, ko smo jo najbolj potrebovali. Baš sedaj, ko so same stranke in parstranice, ko vsak drugače uči in bega ljudi, da hoče vsak na svojo stran organizirati smo bili vodnika, ki zagovarja resnico in uči zmerno resnico ter kaže pot, ki je zanesljiva! V reviji Novi Svet so najbolj poučni članki pisani od najbolj zmožnih in iskrenih mož! Revija Novi Svet bi moral v vsako hišo!

Če vam je za kaj dobrega, iskrenega in zanesljivega prijatelja, za dobrega učitelja in vodnika, se naročite na Novi Svet. Ko ga boste prebirali, se boste spomnili mojih besed v tem, namreč: Kdo je človeku najboljši prijatelj.

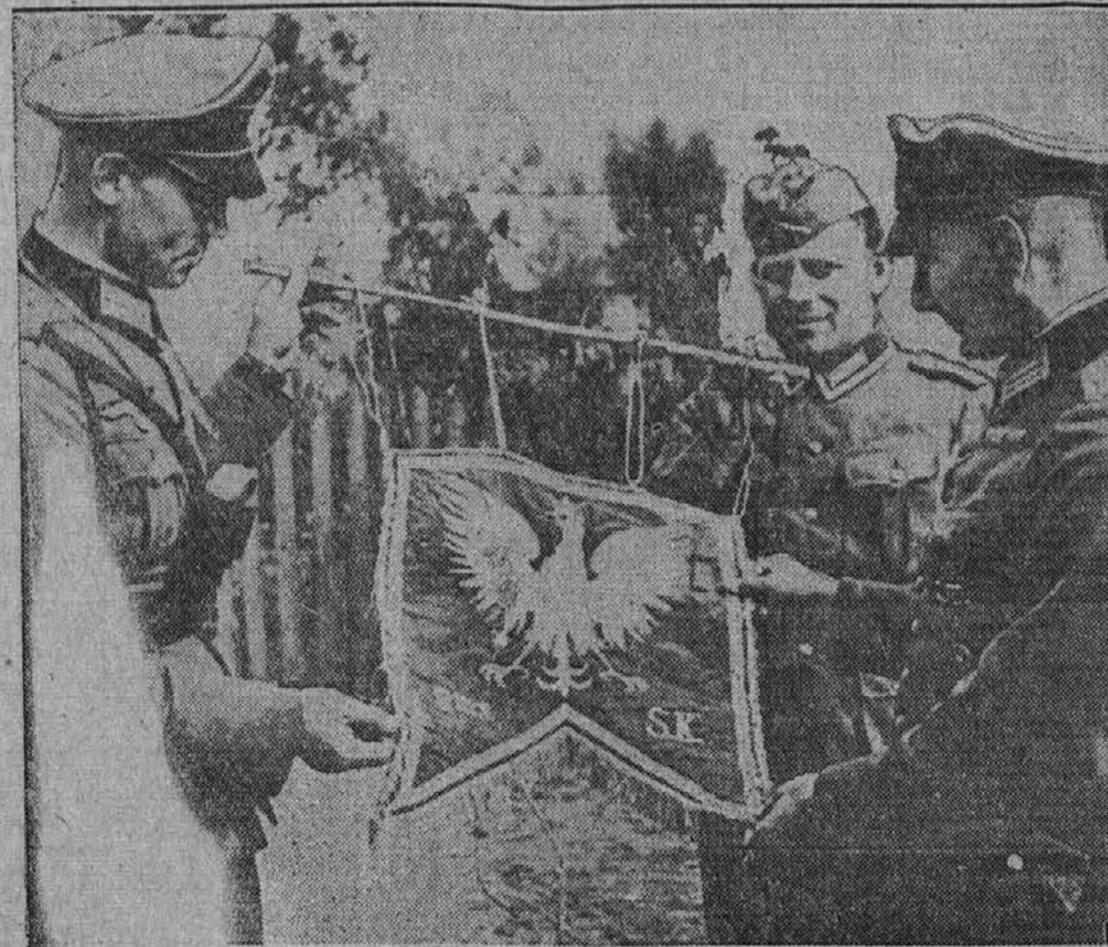
Če kdo kaj da za to, da ima dobrega prijatelja, naj se pretudi, da bo imel v svoji hiši take prijatelje, o katerih sem povdarjal v zgornjih vrsticah, pa bo tista hiša vedno lahko ponosna na vero in svojo narodnost.

ANTON GRDINA,

podpornik Novega Svetja.

P. S. — Naj drugi listi ponatisnejo. — A. G.

PRAPOR NEKEGA POLJSKEGA POLKA

Slika kaže nemške častnike, ki si ogledujejo prapor nekega poljskega pešpolka, kateri je bil ujet od Nemcov.

RAZNO

'POGUM! BOG JE Z VAMI!'

V nedavnem pismu strassburškega škofa msgr. Charles Rucha so besede:

"Se nikdar v zgodovini se niso državnik in papež tako zavzemali za odstranitev kravijih spopadov kot v teh dneh. Toda dozveda se, da je ves napor zaman. In če mora Francija zdaj prijeti za orožje, bo to storila proti svoji volji, le da bo branila svoje pravice in pravice svojih zaveznikov v Evropi in drugod po svetu.

Dragi elzaški katoličani! Ostali boste hrabri, ker imate globoko vero! Vse krščanske resnice navdajajo človeka z junaštvo. Ena teh resnic pa je: "Dominus vobiscum! Bog je z vami!"

KOLIKO ČLOVEK POJE

Neki angleški zdravnik je objavil statistiko, koliko potrebuje človek s povprečnim veseljem do jedi v 50 letih. Zmeri jedci porabijo približno 50.000 funtov živil, hudi jedci pa 100.000 do 120.000 funtov kg.

To velja seveda za moške. Ženski tek je po cenevah angleškega strokovnjaka povprečno za eno petino manjši. Posebno v povojnih letih jedci ženske zavoljo nesrečne teninke dosti manj, nego bi sploh morale.

TVORNICA MIKROBOV

Pasteurjev zavod v Parizu je v resnici največja tvornica mikrobov na svetu. V zadnjem času je ta zavod podvojil svojo producijo, da bi mogel zavrniti resnične vojske razpolagati z zadostno količino serumov proti tetanusu, tifusu, pljučnicu in drugim boleznim.

NAJSTAREJŠI FRANCOSKI VOJAK

Najstarejši živeči vojak francoskega imperija je neki Afričan iz alžirske pokrajine Constantine. Oblasti so dogname, da je bil rojen v letih med 1830 do 1833 in je zatorej letos vsaj že 106 let star. Starina se imenuje Mohamed Bougiz in se je 1. 1857. uvrstil v zvezko Turkosov. Kot član te zvezze se je udeležil 16 vojnih pohodov in več ko 60 bitk in tudi nesrečne francoske pustolovščine s cesarjem Maksimilijanom v Mehiki. Čez 19 let nato se je poln odlikovanj povrnil v svoj rojstni kraj. Od 1. 1876. pa mož ni več zapustil svoje vasi. Zato pa je pet njegovih sinov padlo v svetovni vojni. Za 100 letnico mu je francoski komandir k njegovim drugim odlikovanjem izročil še križec častne legije.

Če kdo kaj da za to, da ima dobrega prijatelja, naj se pretudi, da bo imel v svoji hiši take prijatelje, o katerih sem povdarjal v zgornjih vrsticah, pa bo tista hiša vedno lahko ponosna na vero in svojo narodnost.

Najnovješte vesti najdete v dnevniku "Am. Slovencu"!

Drugavelikakampanja

za razširjenje mesečnika

"NOVI SVET"

Na razpolago so bogate nagrade za nove in stare naročnike.

Kampanja traja od 1. sept. do 30. nov. 1939

Zdaj imajo priliko vsi prijatelji in somišljeniki lista, da se dvignejo na agitacijo za svoj list.

Posebna nagrada za stare in nove naročnike

Da tudi letos ne prezremo naših naročnikov, ki se bodo naročili na list na novo in one, ki bodo naročino obnovili, to so starci naročniki smo določili, da bomo tekmo te kampanje, to je od 1. septembra pa do 30. novembra 1939. plačati celotno naročino, za Združene države \$2.00 in za Kanado in inozemstvo \$3.00, bo dobil iz Uprave krasno spominsko sliko. Na izberi so vsakemu štiri različne slike in vsak si lahko po lastni želji zbere eno, katerokoli izmed navedenih štirih želi, da mu Uprava dostavi. Na razpolago so:

1. Krasna slika KRIŽEVEGA POTA. Okrog je 14 postaj Krizevčeve poti tiskanih v barvah. Sredi je večja krasna slika Križanega v barvah.
2. Slika sedanjega SV. OČETA PIJA XII. tiskana v lepih barvah.
3. Krasna slika VEČER V PLANINAH tiskana v barvah.
4. Lepa slika tiskana v barvah. DOM IN MATI Z OTROCI. Ena izmed teh slik je na razpolago, katerokoli si kdo izbere.

Vsaka izmed navedenih slik je v velikosti 16x20 inčev. Krasne so vse štiri slike, ki so jih mnogi že mnogokrat želi. Poleg tega se dragi naročniki, zlasti glede slik Krizevčeve poti, ker teh smo mogli dobiti le omenjeno število. Za zadnje jih zna znamenati. Zato hitite z obnovitvijo čimprej morete, da ne boste prezorni.

Ko obnavljate naročino v tem času ne pozabite jasno in točno omeniti, KATERO SLIKO ŽELITE, da Vam pošljemo. In ne pozabite, da do teh slik so upravljeni samo tisti, ki bodo tekmo te kampanje plačali Upravi ali zastopnikom CELOLETNO naročino za novi Svet. Polletne naročnine ne pridejo v upoštev. In to samov čas od 1. SEPTEMBRA PA DO 30. NOVEMBRA 1939. plačati v svrhu stare naročnine kot obnovitev, bo štel 100 GLASOV.

Vsek

dolar, ki bo tekmo te kampanje plačan za nove naročnine, pa bo štel 50 GLASOV.

Kandidat je lahko vsak moški ali ženski brez razlike.

Kandidata more prijaviti in nominirati vsak. Pogoj pri tem je, da je treba z nominacijo ali prijavijo kandidata poslati vsaj eno novo naročino. Brez nove naročnine ne more nihče prijaviti kandidata. Po prejemu prijave in vsaj eno nove naročnine, ki mora biti plačana, Uprava objavi ime kandidata in število glasov, ki jih s tem dobi.

Novim naročnikom se smatra vsak, ki ni bil naročen na Novi Svet vsej štiri meseca pred prejemom njeve naročnine.

Novo načelstvo se bo izvollo kakor sledi:

Tisti, ki bo dobil od 1. septembra pa do 30. novembra 1939. najvišje število glasov, bo izvoljen za NAČELNIKA, če ženska za NAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil drugo najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za PRVEGA PODNAČELNIKA, če ženska za PRVO PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil tretje najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za DRUGEGA PODNAČELNIKA, če ženska za DRUGO PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil četrto najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za TRTEGA PODNAČELNIKA, če ženska za TRTEGO PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil peto najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za PETEGA PODNAČELNIKA, če ženska za PETO PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil šesto najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za ŠESTEGA PODNAČELNIKA, če ženska za ŠESTO PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil sedmo najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za SESTEGA PODNAČELNIKA, če ženska za SESTE PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil osmo najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za SESTEGA PODNAČELNIKA, če ženska za SESTE PODNAČELNICO zboru "Vitezov" in "Princezin".

Tisti, ki bo dobil deveto najvišje število glasov tekmo zgoraj omenjenega časa te kampanje, pa bo izvoljen za SESTEGA PODNAČELNIKA, če žens

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilaunig

"Tu imaš pismo za mojo soproga, v njem je drugo za grofa Thurna. Izroči gotovo! Ko bom zopet prost, te bogato obdarujem. Pozdravi grofico Zrinjsko!"

Grof Tatenbah izroči s tresočo se roko pismo, ki ga Rudolfi vtakne v svojo obliko ter reče za slovo:

"Potolažite se! V kratkem se bo več podvzelo za vas. Ne bodo pozabili na vas!"

"Jaz pa ne na te," zagrimi nato tuj glas za Rudolfijem. Prišel je ta glas iz ust krepkega moža Jeremija Konrada, ki je stal spodaj ter gledal proti Tatenbahovemu oknu, kjer je zapazil nočnega obiskovalca.

Toda kakor blisk se je spustil Rudolfi po vrvi, se oprijel prvega oporišča ter se kakor neverica spuščal od skale do skale vedno nižje in nižje.

Konrad mu je sledil ter je klical še dva arkebusirja, ki sta sprožila puške za bežečim: Oster odmev, zdele se je, kakor da bi nekaj zaječalo — potem pa je bilo vse tiho.

V tem trenutku se je privlekla neprodarna meglja sem gor od Mure. Nastala je taka tema, da človek še svoje roke ni mogel videti.

"Grom in strela," zakolne Konrad, "ušel nam je, nikamor ne vidimo. Ne morem ga zasledovati, počakati moramo, da se zdani. Jutri zjutraj bomo na vse zgodaj pogledali, če najdemo kako sled."

Preklinja se je vrnil Konrad z obema vojakoma, naročivši jima, da morata o tem molčati, sicer bi njim vsem slaba predala.

* * *

Bilo je dan pozneje. Grof Tatenbah je bil razburjen. Rudolfijev obisk je prišel tako nepričakovano, da ni mogel vprašati v naglici za najvažnejše stvari. Hudo ga je mučila negotovost, kaj je z Rudolfijem. Kakšna je njegova usoda? Ali je srečno ušel? Ali je morda bil ustreljen? In pisma? Gorje, če pridejo komu drugemu v roke, potem je zgubljen.

Ta negotovost ga je popolnoma zmedla. Tresel se je kakor otrok, ki se boji očetove šibe. Znoj mu je pokrival čelo, hotel je moliti, toda ni mogel, njegove misli so bile preveč raztresene. Pobegnil bi, toda težka vrata celice mu zapirajo pot. Vsak večji šum mu je vzbudil sum, da prihaja vojaki, ki ga odvedejo na morišče. Vsak trenutek bi mogel vstopiti strogi mestni sodnik Peter Volk ter mu naznaniti strašno smrtno obsodo.

Zdajci se slišijo krepki koraki pred celico. Zagrmel je močni glas Jurija Vamprehta, duri so se odprle, in zares je strogi mestni sodnik Peter Volk stal pred potravnim grofom.

Kaj pa je to? Mestnega sodnika obraz, ki je vedno kazal najresnobnejše poteze, je bil danes prešinjen z čudovito prijaznostjo in milobo.

Vljudno ga je pozdravil in rekel:

"Gospod grof, vem, da me smatrate za svojega nasprotnika, ker so moji nazori in moja služba v navzkrižju z vašim početjem. Težko mi je bilo dosedaj dokazati, da nikakor nisem nasprotnik vaše osebe. Zato pa me tem bolj veseli, da vam morem danes sporočiti, da vaša stvar ne stoji tako slabo, kakor morda vi sami mislite."

(Dalje prih.)

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerebi ne smela biti nobena slovenska družina!

Naročila za stenske koledarje

Amerikanskega Slovenca za l. 1940

SPREJEMAMO DO 1. NOVEMBRA 1939.

Na tisoč ameriških Slovencev naroči vsako leto STENSKI KOLEDAR "Amerikanskega Slovenca" svojim domačim, ali prijateljem in znancem v stari kraj. Naročite ga tudi Vi. KOLEDAR STANE S POŠTNINO SAMO 20 CENTOV,

kar lahko pošljete v Money ordru, znakovah ali gotovini. Zraven pošljite pravilni naslov in ko bo koledar izšel, ga bomo odpavili na dani naslov.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

ZAHVALA

Chicago, Ill.

Težko nama je najti primerih besed, da bi izrazila to, kar čutiva v svojem srcu, toda najina želja je, da bi vam, dragi prijatelji, mogla predočiti, kako zelo ceniva vaše sodelovanje, da se je priredite v proslavo 25 letnico najine poroke izvršila na tako krasni način, da nama ne bo nikdar šla iz spomina.

Ko sva stopila v dvorano in zaslišala vzvik "Suprajz!", si še vedno nisva mogla predstavljati, da je bilo to veliko zborovanje namenjeno nama, in, ko so naju končno prepričali, nisva vedela, ali naj se smejeva, ali jokava veselja, in tako sva v resnici napravila oboje. Vse se nam je zdelo nekaj čudovitega in nepričakovanega. Zlasti pa še, ko sva zapazila najino hčerko Tillie in zeta, Joe Ruparja, ter Mr. Gardena. Ti so izvršili skoraj nekaj nemogočega, namesto, da so prispevali iz daljnje Kalifornije, da so lahko sedeli ob tej priliki ob najini strani, kar v resnici dokazuje njih zvestobno in ljubezen.

Kakor vsaka prireditev, da je uspešna, zahteva žrtve, žrtve na času in delu, tako tudi tudi ni bila brez njih. Dolžna sva zato izraziti posebno priznanje tistim, ki so se za njih trudili in, katerim bova težko mogla kdaj povrniti. Ti so: Najine hčere in zeti; dalje Mr. Anton in Miss Anna Kukman, ki sta imela v oskrbi vse podrobnosti; Mrs. Horzen in Mrs. Perhne, najini sestri, ki ste poskrbeli za finančne zbirke v De Pue in La Salle, ter Mr. Anton Zidarich, ki je storil isto v Chicagi. Dalje Mr. Schwab, Mr. Gottlieb in Mr. Andrew Zidarich, ki so ljubezni sprejemali goste; Mr. Marchan, ki je predstavil Mr. Jurjovca, stolarnatela, ka-

terege ganljivi govor si bova za vedno zapomnila; Mrs. Rupar, ki se je izkazala za izvrstno kuharico ter pripravila okusni obed s svojimi pomočnicami, Mrs. Schwab in Mrs. Andrejasich, ter dražestne strežnice.

Razveselilo naju je, ko sva zapazila toliko sorodnikov in prijateljev od zunaj, kakor iz Oglesby, De Pue, Lockport, Joliet, Burlington, Lemont in Waukegan. Enako so nama bili v veselje tudi brzojavke, med katerimi je bila ena od brata, Mr. Frank Kukman, ki prebiva v Kaliforniji.

Končno naj izraziva zahvalo tudi našim čenjenim gostom iz Chicago in okolice, brez katerebi se gotovo ničesar ne doseglo. Rada bi omenila in se zahvalila vsakemu posebej, da to bi zavzelo ogromno prostora. Sprejmite pa najino zagotovilo, da sva vedno pripravljena drage volje vračati vam vaše ljubezne izraze prijateljstva. (Ogl.)

Mr. in Mrs. Joseph Kukman

Zvezze s starim krajem

POŠTA: Na mnoga vprašanja odgovarjam, da poštna zveza z Jugoslavijo in Italijo redno funkcioniра, nekoliko počasnejše sicer, toda stalno. Piše se lahko od tukaj tja in tudi od tam sem.

POTOVANJE: Italijanska linija vzdržuje reden promet med New Yorkom in Trstom, ozirou Genovo. Njen vojni red parnikov sega tja v januar 1940. Kdor ima potni list, lahko potuje v stari kraj, aksa na vsak način hoče.

STARO-KRAJSKI POSLI: Misimo v stalnem dopisovanju s starim krajem in tudi od tam redno prejemamo. V starokrajskih postih smo Vam radi v pomoč. V slučaju potrebe, se obrnite na:

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd Str., New York, N. Y.

ČISTIMO

ženske in moške klobuke

IZDELUJEMO TUDI NOVE KLOBUKE PO NAROČILU.

WM. LEBEN

1904 W. Cermak Rd. Canal 8682 Chicago, Ill.

PO NAROČILA PRIDEMO NA DOM IN IZGOTOVLJENA
PRINESEMOS NAZAJ.

ČITAJTE "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" VSAK DAN!

Jesen se Eliža in za njo pride kmalu zima. Dolgi večeri in časa za čitanje bo dovolj na razpolago. Medtem pa se novice in razni dogodki tako hitro pojavljajo, kakor še nikoli odkar obstoji svet. Edino zanesljiv in dober list vas more o vsem sproti poučiti. Zato tisti, ki danes ne bero dnevnega časopisa zgrevše veliko, veliko, kar drugi zvedo iz časopisa sproti vsak dan.

Naročite si za poskušnjo vsaj za pol leta dnevnik "Amerikanski Slovenec". Stane letno \$5.00, za pol leta \$2.50. Za Chicago in inozemstvo pa letno \$6.00 in za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Moskva mora seve Hitlera podpreti pri — miru. Pakt še ni le kos papirja. V sreču pa morda tudi Moskva želi, da bi se borba nadaljevala, ker "zmaga" tu ali tam bi bila le uničenje obeh. Tudi logično bi to bilo, če se Moskva res zanimala, vsaj za slovenski vzhod in noč, da jo Hitler tu ne spodrine, kar bi se brezvonomo zgodilo, ako obvelja Hitlerov mir. Vsaj o Baltiku kaže Rusija Hitleru hudo zobe, dasi morda še smehlje, in zdaj se Hitler ne smeti. Neka znamenja so tudi tam dolni na Balkanu. Rusija sem ali tja, borba gor ali dol, mir je mogoč in bo mogoč le, ako raztegne Rusija svoj vpliv do črte Dansko-Trst, in uredi notranje zadeve tako, da bo do znosne, sprejemljive za vse.

Ako so "Izvestja" pri tih pričilih pisala: "Celo slepe mora zdaj videti, da Poljska država ne more biti upostavljeni v prejšnji obliki in na prejšnjem teritoriju," cika to v prvi vrsti na "osvobojene" Belorusije in Italijo. Sem mnenja, da bi kaka prejšnja poljska država tvorila le povod novim in večnim prepirom, ampak slab je v Moskvi, aksa ta Moskva pusti nad 20 milijonov Poljakov in poleg tega še Čehi in Slovake pod nemškim kopitom. Poljske države ni ravno treba, pač pa morajo biti še naprej Poljaki in poleg tega že Čehi in Slovaki, in najsi tudi pod moskovsko kapo, ker ne gre drugače, aksa nočejajo zapasti narodni smrti, in se Moskva ne zmeni za to smrt. Morda bi bilo hudo težko in hudo klaverno pod moskovsko kapo, upanje pa bi bilo, da postane bolje, pod nemškim kopitom ni upanja.

Tretjič. Poljski častniki. Ali niso to vojaki? Zopet so morali biti butelni, saj so Moskoviči, kakor so enako pohvalno poročali, poljske vojake le razgorili in jih poslali dom.

Ali si ti častniki niso znali rešiti življenja? Morda so pa že bili pred Nemci, ampak Rusi Poljak še videti ne more, in šli raji v smrt.

Cetrtič. Morda je pa ta likvidacija le malo nerodna roba za Moskoviče, ker in ce je dejstvo, ko si vsaj jaz ne more mislit katoliškega duhovnika, da bi prijel za puško, kogor se vidi, da lahko umrje kot krščanski mučenik. Zdi se da nekaj smrdi pri likvidaciji, in da smrd ne štokne v nos.

brezbožnik pristavi, da avtorite (ali morda — robarske?) razdelile velenjosestva samostanov med delavce in kmete." Hm? Ali so na

kolhoze pozabili?

In še mi roji nekaj nadležnih muh po buči, ko čitam vest o pristno slovenski robli likvidaciji.

CRNA LISTA NA ANGLSKEM SKEM

V Angliji je izšel prvi seznam "Crne liste," ki prinaša imena 287 tvořek, večinoma inozemskih podružnic nemških podjetij v inozemstvu. V prvi vrsti se omenjajo podružnice tvornic: Krupp, Siemens-Osram, Agfa ter I. G. Farben.

V seznamu so navedene vse podjetja, ki delujejo za imenovana podjetja v evropskih neutralnih državah...

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

SLOVENSKIM GOSPODINJAM

V CHICAGI IN OKOLICI

naznam, da jim lahko postrežemo z dobrimi mesenimi ali krvavimi klobasami, domačega dela starokrajske pečenke, in sploh vsako vrsto svežega in prekajenega mesa ter vsake vrste perutnino. V zalogi imamo tudi svežo ajdovo moko.

Se vladivo priporoča

MARTIN ŠENICA

SLOVENSKA MESNICA

2059 W. 23rd St. Tel. Canal 8172 Chicago, Ill.